

Vikingene blir aldri glemt

Året 793 blir sent glemt i historien. Da kom menn seilende inn fra havet og tok i land på øya Lindisfarne øst for England. Mennene stormet inn i klosteret på øya, drepte munkene som bodde der og røvet med seg alt de fant av gull og sølv og andre verdisaker.

AV TERJE STENSTAD | PUBLISERT 11. OKT. 2004 | OPPDATERT 7. FEB. 2020

En viking med langt hår, skjegg og kappe står og ser utover skogen mens han holder en øks.

De fleste menneskene i vikingtiden levde et helt vanlig liv. De arbeidet som bønder, fiskere og håndverkere. Foto: Shutterstock.

Det var vikingene som var kommet til øya. Slik begynte den 250 år lange vikingtiden, som varte fram til 1050. Vikingene seilte langs alle kystene i Europa, og var innom mange land på ferdene. Vikingene fra Norge, Sverige og Danmark plyndret, handlet og slo seg ned i andre land. De dro blant annet til de britiske øyene, til Island og Grønland, og enkelte kom seg helt til Amerika, eller Vinland som de kalte det den gang.

Vanlige liv

Selv om vikingene både plyndret og røvet, levde de fleste menneskene i vikingtiden et helt vanlig liv. De arbeidet som bønder, fiskere og håndverkere. Men noen drømte nok om et mer spennende liv. Kanskje var det derfor så mange la på vikingtokt?

Historiefortellere

Menneskene har alltid vært glade i gode historier. Også vikingene. Vikingkonger og vikinghøvdingene var så glade i å fortelle historier at de hadde folk som jobbet med å dikte og fortelle historier. Historiene ble kalt kvad, og de som fortalte historiene var skaldere. Historiene handlet ofte om guder og helter og gjerne om vikingkongene. De aller flinkeste skaldene fikk god betaling. Det kunne være et flott sverd, en svær armring i ekte gull, eller et helt skip!

Skaldene skrev aldri ned kvadene. Men de beste historiene ble fortalt videre helt til noen fant på å skrive dem ned på 1100- og 1200-tallet.

Guder

Vikingene hadde så mange forskjellige guder at vi kanskje ikke vet om alle. Odin, Tor, Frøy og Frøya var noen av de viktigste. Visste du at mange av ukedagene våre har fått navn etter gudene vikingene trodde på? For eksempel har tirsdag fått navn etter Ty, som var krigsguden til vikingene. Onsdag har fått navn etter Odin, og torsdag etter Tor, som var tordenguden.

Osebergskipet

Vikingene var flinke til å bygge båter. Båtene var de beste i Europa på denne tiden. De var lette og raske, og egnet til å seile rett inn på stranden og gjøre overraskende angrep.

For cirka 100 år siden, i 1903, fant arkeologer* ett av skipene til vikingene. Det lå begravd i jorda under gården Oseberg i Vestfold. Leiren rundt skipet hadde bevart det godt i de tusen årene det hadde ligget i gravhaugen. I skipet var en rik og mektig kvinne gravlagt! Arkeologene fant ting hun hadde fått med i graven. Her var en stol, fem senger, flere sleder, vevde bildetepper, tallerkener, kister, kniver og masse mer. I graven hadde hun også fått med seg mange dyr: tretten hester, seks hunder og to okser. Og en trellkvinne.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 13. mars 2025, kl. 10.34 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.